
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

---

5 november 2025

Regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid	Dagö, Rådhuset Visborg, 5 november 2025, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande, § 287-298 Filip Reinhag (S) Håkan Ericsson (S), tjug ersättare Mariette Nicander (M), tjug ersättare, § 247-286, 299 Eva Ahlin (C) Fredrik Gradelius (C), tjug ersättare Saga Carlgren (V)
Ersättare	Maya Arfvidson (MP)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF Cajsa Örndén, stadssekreterare, RSF Anna Malm, kanslichef, RSF Marlene Bernfalk Karlsson, tf. ekonomidirektör, RSF, § 274-282 Patrik Pettersson, chefsjurist, RSF, § 274-276 Charlotte Fahlen, ekonomichef, RSF, § 274-275 Henry Henziger, förvaltningscontroller, RSF, § 274-275 Karl Risp, enhetschef, RSF, § 274-277 Patrik Dahlsten, GotlandsHem, § 280 Jenny Iversjö, avdelningschef, SBF, § 281 Christian Hegardt, projektledare, SBF, § 281, 288-290 Richard Löwenborg, avdelningschef, SBF, § 281 Ulrika Jansson, tf finans- och redovisningschef, RSF, § 282 Per Wallstedt, strateg, RSF, § 282 Lisa Nordahl, säkerhetsdirektör, RSF, § 283 , 299 Lisa Aurell Sandström, sakkunnig handläggare, RSF, § 283 Elina Ramsell, sakkunnig handläggare, RSF, § 283, 299 Antonios Arvanitidis, digitaliseringsdirektör, RSF, § 284 Nanna Sörling, enhetschef, RSF, § 285 Sofia Rosell, inköpsstrateg, RSF, § 285 Linda Ehrlin Sjöberg, strateg, RSF, § 286 Susanna Palomaa, enhetschef, RSF, § 287, 295 Thomas Bjuresten, näringslivsstrateg, RSF, § 287 Malena Bendelin, enhetschef, RSF, § 288-294, 296, 297 Mattias Edsbacke, avdelningschef, SBF, § 288, 289 Frida Brunner, enhetschef, SBF, § 288, 290, 294 Max Sundberg-Wallman, översiktsplanerare, RSF, § 288-290, 294

Nathalie Ahlstedt Mantel, verksamhetsutvecklare, TKF,
§ 288-290, 294
Charlotta Nordberg, planarkitekt, SBF, § 288-290, 294
Jonas Nilsson, ekostrateg, RSF, § 296

Datum för justering

11 november 2025

Paragrafer

§ 274–299

Ärendena behandlades i följande ordning: § 274-279, 282,
280, 281, 283, 299, 284-290, 294, 291-293, 295-298.

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför
signaturer.

Sekreterare Helena Hagstedt

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Filip Reinhag

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2025-11-05
Protokollet anslås	2025-11-12
Anslaget tas ned	2025-12-04
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS AU § 274	Fördelning budgetram 2026 - RSF	7
RS AU § 275	Intern kontrollplan Regionstyrelsen 2025	8
RS AU § 276	Revidering av aktieägarpolicy med anledning av hållbarhetspolicy och ny koncernstruktur	10
RS AU § 277	Lokalbehov 2027 - 2036	11
RS AU § 278	Bolagsordningar och ägardirektiv för AB Gotlandshem, GotlandsHem Värme AB, Ö Invest AB och Gotlandshem Projekt AB	13
RS AU § 279	Uppdrag. Översyn av ägandet i GEAB	16
RS AU § 280	Uppdrag. Utredda effekterna av GotlandsHems försäljning utifrån behov av lägenheter för sociala förturer.	17
RS AU § 281	Uppdrag. Utredda lokalisering av sjukhus	19
RS AU § 282	Förnyad begäran om borgen, Slite Idrottscenter AB	23
RS AU § 283	Informationssäkerhetspolicy 2026-2030	25
RS AU § 284	Revisionsrapport. Granskning av kontinuitetsplanering för it-avbrott	27
RS AU § 285	Uppdrag. Översyn av utbildningsinsatser avseende inköp och upphandling	28
RS AU § 286	Dispensansökan arbetstid	31
RS AU § 287	Användande av investeringsstöd till små och medelstora företag vid särskilda tillfällen	33
RS AU § 288	Förslag till naturreservatet Gartarveån, Gotlands kommun	37
RS AU § 289	Förslag till naturreservatet Kolens kvarn, Gotlands kommun	39
RS AU § 290	Information. Revidering av riksintressen för kulturmiljövård	42
RS AU § 291	Priskommission avseende färjepriser	44
RS AU § 292	Remiss. Regional transportplan för Kalmar län (Länstransportplan) 2026-2037	46
RS AU § 293	Remiss. Förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur för Stockholms län 2026–2037	48
RS AU § 294	Remiss. Betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)	50
RS AU § 295	Motion. Tillväxt- och utvecklingsutskott	53
RS AU § 296	Medborgarförslag - Miljöförbättringar inom Region Gotland	54
RS AU § 297	Regiondirektörens information	56
RS AU § 298	Övrig fråga - Nämndinitiativ	57

RS AU § 299 Remiss SOU 2025:68 Nya samverkansformer, modern byggnads- och reparationsberedskap – för ökad försörjningsberedskap 58

RS AU § 274   Fördelning budgetram 2026 - RSF

Ärendenummer: RS 2025/19

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Fördelning av budgetram 2026 enligt upprättat förslag godkänns.
- Regiondirektören erhåller rätt att inom förvaltningen fördela fastslagen investeringspott.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningens budgetram för 2026 föreslås fördelas enligt nedan:

<u>Avdelning</u>	<u>Budgetram 2026</u>
Administrativa avd (Adm)	39 977
Digitalisering (Dig)	87 904
HR (HR)	69 721
Ekonomi (Ek)	55 301
Kommunikation (Kom)	21 516
Regional utveckling (Ru)	55 334
Kultur och fritid (KF)	151 810
Beredskap och säkerhet (BoS)	81 092
Gemensamt (Gem)	48 762
Måltid (resultatenhet)	0
Summa (tkr)	611 417

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Charlotte Fahlen, ekonomichef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsens arbetsutskott 2025-10-14, § 260

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-22

RS AU § 275 Intern kontrollplan Regionstyrelsen 2025

Ärendenummer: RS 2024/850

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Redovisningen godkänns.
- Regiondirektören ges i uppdrag att vidta åtgärder för att rätta till identifierade brister. En lägesrapportering till regionstyrelsen ska ske efter halvårsskiftet 2026.

Sammanfattning

2025 års interna kontrollplan (inkl räddningstjänsten) innehåller sammantaget 14 kontroller. Dessa kontroller är nu genomförda förutom två kontroller som utgår då de även finns som mål och kommer redovisas i samband med 2025 års verksamhetsberättelse. Vidare har fyra kontroller slagits ihop till två. Vissa av kontrollerna gäller hela Region Gotland och en del är specifika för verksamheter inom regionstyrelseförvaltningen.

Kontrollerna har synliggjort en del brister. Detta gäller framför allt i tre av kontrollerna som rör hela Region Gotland:

- Inköpskort.
- Förtroendekänsliga poster.
- Rekryteringsprocessen.

Åtgärder för att rätta till redovisade brister är framtagna och kommer behöva arbetas vidare med.

Bedömning

Kontrollerna har synliggjort en del brister. Förslag på åtgärder för att rätta till dessa framgår i respektive rapport.

Samtliga brister som konstaterats har att hanteras inom ramen för respektive kontrollområdesansvar. Detta utifrån att kontrollansvaret innebär att:

- tillse att kontroll genomförs,
- analysera resultatet,
- vidta åtgärder för att rätta till synliggjorda brister.

Resultat, analys och förslag på åtgärder rörande de genomförda kontrollerna redovisas i bilagda rapporter.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Henry Henziger, verksamhetscontroller, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 – Efterannonsering enligt lag i upphandlingssystem
Bilaga 2 – Bidragsgivning inom kultur och fritid
Bilaga 3 – Almedalsveckans hemsida
Bilaga 4 – Inköpskort
Bilaga 5 – Förtroendekänsliga poster
Bilaga 6 – Rekryteringsprocessen
Bilaga 7 – Tillsyn förlig verksamhet
Bilaga 8 – Avtalstrohet inom räddningstjänsten
Bilaga 9 – Bisysslor inom räddningstjänsten
Bilaga 10 – Introduktion av nyanställda i räddningstjänsten
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-22

RS AU § 276   Revidering av aktieägarpolicy med anledning av hållbarhetspolicy och ny koncernstruktur

Ärendenummer: RS 2024/2000

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionfullmäktige antar regionstyrelsens förslag till ändrad aktieägarpolicy. Ändringarna gäller från och med den 1 januari 2026.

Sammanfattning

Regiondirektören har fått i uppdrag att se över och om så behövs föreslå ändringar i bland annat aktieägarpolicyn som påverkas av hållbarhetspolicyn. Vidare har det pågående arbetet med att utveckla en ny koncernstruktur för Region Gotlands bolag gett upphov till en översyn aktieägarpolicyn. Översynen har genomförts i samarbete med företrädare för AB Gotlandshem.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget till ändrad aktieägarpolicy kommer att underlätta formerna för styrning av regionens bolag. Förslaget föreslås därför antas.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Marlene Bernfalk Karlsson, tf ekonomidirektör och Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till ändrad aktieägarpolicy
Regionstyrelsen 2024-09-05, § 255
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-08

RS AU § 277 Lokalbehov 2027 - 2036

Ärendenummer: RS 2025/18

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Respektive nämnd inom Region Gotland ska enligt den gemensamma lokalförsörjningsprocessen besluta om sitt långsiktiga lokalbehov. Nämndens beslutade redovisning lämnas sedan till regionstyrelseförvaltningen som underlag vid framtagandet av Region Gotlands gemensamma lokalförsörjningsplan.

I den samlade planen vägs samtliga nämnders behov samman och analyseras i ett gemensamt helhetsperspektiv för att stödja ett resurseffektivt och ändamålsenligt lokalnyttjande. Den regiongemensamma lokalförsörjningsplanen utgör därefter strategiskt underlag för budgetberedningen och beslut om investeringar i lokaler, och fastställs slutligen, i samband med mål- och budgetbeslutet, av regionfullmäktige.

Att samtliga nämnder går igenom sina lokalbehov utgör startpunkten för lokalförsörjningsprocessen.

Lokalförsörjningen inom Region Gotland ska utgå från den strategiska fyrstegsprincipen, där lösningar alltid provas i följande ordning:

1. Samlokalisering av lokaler.
2. Omdisponering av verksamhet.
3. Anpassning av lokaler.
4. Anskaffning eller avveckling.

Region Gotlands bestånd av ägda och inhyrda lokaler är en gemensam resurs. Samtliga nämnder ska bidra till samverkan i lokalförsörjningen och säkerställa att koncernnyttan maximeras.

Regionstyrelseförvaltningen redovisar i bilagd handling en sammanfattning av nuläget samt prioriterade lokalbehov som inte kan lösas genom samlokalisering eller omdisponering.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen har identifierat ett omfattande lokalbehov för perioden 2027–2036. Prioriterade insatser inkluderar nybyggnation av ett centralkök för att möta ökande måltidsproduktion, särskilt för äldreomsorgen. Inom beredskap krävs nya brandstationer, särskilt i Klintehamn, samt säkra mötesrum för myndighetsutövning. Kultur- och fritidssektorn har stort behov av verksamhetsanpassade lokaler, inklusive ett ungekulturhus, mellanstor scen,

dans- och cirkuslokaler samt en aktivitetspark i Visby. Ridsporten saknar kommunala anläggningar, vilket motiverar både inomhus- och utomhuslösningar. Friidrotten behöver en inomhusanläggning, och flera bibliotek kräver tillgänglighetsanpassning och modernisering. Administrativa lokaler på Visborg behöver effektiviseras, bland annat genom telefonhytter och förtätning. Samtliga behov är kopplade till strategiska mål inom kvalitet, tillgänglighet och social hållbarhet.

Lokalbehoven innebär betydande investeringar, både i nybyggnation och renovering. Regionstyrelseförvaltningens lokalkostnader uppgår redan till cirka 79 mnkr (2025), med en årlig ökning. Många projekt kräver investeringar på över 5 mnkr och ytförändringar på över 200 m². Underhållsbehovet är stort och teknikförvaltningens resurser är begränsade. Effektiviseringar, som att lämna vissa lokaler, skulle kunna ge besparingar (1,2 mnkr/år), men flera projekt saknar finansiering. Om investeringar uteblir finns risk för försämrad arbetsmiljö, minskad verksamhetskvalitet och ökade driftkostnader. Vidare gör regionstyrelseförvaltningen bedömningen att samordning och prioriteringar är avgörande för att undvika ekonomisk belastning.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Karl Risp, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att förtydliganden behöver göras i underlaget avseende lokalbeståndet i Slite.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-21

Bilaga 1: Regionstyrelsens lokalbehov 2027–2036

RS AU § 278

Bolagsordningar och ägardirektiv för AB Gotlandshem, GotlandsHem Värme AB, Ö Invest AB och Gotlandshem Projekt AB

Ärendenummer: RS 2024/1805

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Nya bolag

Arbetet med att inrätta en ny koncernstruktur fortsätter. Regionfullmäktiges beslut den 22 september 2025 § 147 innebar att bolagsordningar med mera för att bilda nya bolag antogs. Även styrelser och lekmannarevisorer i dessa bolag under bildande utsågs liksom för det nyligen förvärvade bolaget Ö Invest AB.

Befintliga bolag och ändrade bolagsordningar

Nu föreslås att anta uppdaterade bolagsordningar i de befintliga bolagen:

- AB Gotlandshem (org.nr 556066-0523).
- GotlandsHem Värme AB (org.nr 556807-3646).
- Ö Invest AB (org.nr 556739-5867).
- samt för det nybildade Gotlandshem Projekt AB.

Bland föreslagna ändringar ingår namnbyten från AB Gotlandshem till Gotlandshem AB, från GotlandsHem Värme AB till Gotlandshem Energi AB och från Ö Invest AB till Othem Ejdern 4 AB.

Vad gäller frågan om bolagsstämman kompetens i bolagsordningarna har frågan stämts av med Sveriges Kommuner och Regioner.

Ägardirektiv för bolagen

Gotlandshem AB:s uppdaterade ägardirektiv skiljer sig något från dess dotterbolags ägardirektiv eftersom bolagen ligger på strukturellt olika nivåer i koncernen. I samtliga föreslagna ägardirektiv är dock avsnittet 7 "*Ägarens kontroll och insyn*" hämtat från Uppsiktsplikt i Gotlandshems befintliga ägardirektiv.

I Gotlandshem AB:s nuvarande ägardirektiv anges "*studenter*" som en särskilt utpekad grupp. Då Gotlandshem i enlighet med tidigare beslut i regionfullmäktige har sålt alla studentbostäder, har frågan väckts om "*studenter*" ska finnas kvar som en utpekad grupp i ägardirektivet. För närvarande finns studenter kvar som utpekad grupp.

Koncernstruktur, Gotlandshem Projekt AB och Gotlandshem Fastighetsutveckling AB

Regionfullmäktige beslutade den 17 februari 2025, § 7 om inriktning för en ny koncernstruktur där Gotlandshem Projekt AB skulle ingå under Gotlandshem Fastighetsutveckling AB med uppdrag att möjliggöra framtida fastighetsproduktioner avsedda för avyttring. Den strukturen för placeringen av Projekt AB sattes upp med syfte att undvika byggmästarsmitta.

I samarbete med konsultföretaget PWC har en vidare utredning genomförts där det framkommit att Projekt AB:s syfte kan breddas för att ytterligare stärka koncernens struktur och minska finansiella och skattemässiga risker. Denna breddning uppnås genom att placera Projekt AB direkt under Gotlandshem AB, i stället för under Fastighetsutveckling AB, som tidigare föreslogs. Det som framkommit i den vidare utredningen är att förvärv eller avyttring av fastigheter inom Gotlandshem AB eller dess direktägda dotterbolag innebär en potentiell risk för att omfattas av "*handel med fastigheter*" som baseras på inkomstskattemässiga och mervärdesskattemässiga bedömningar.

Genom att placera Projekt AB direkt under Gotlandshem AB minimeras denna risk och det säkerställs att de långsiktiga ekonomiska effekterna vid en fastighetsförsäljning tillfaller Gotlandshem AB, och därmed allmännyttan, istället för att påverka Fastighetsutveckling AB:s ekonomi vilket skulle bli fallet i nuvarande struktur. Projekt AB:s placering direkt under Gotlandshem uppfyller fortsatt syftet att undvika byggmästarsmitta.

Den föreslagna förändringen påverkar inte Fastighetsutveckling AB:s möjlighet att verka i enlighet med bolagsordning. Bolagets uppdrag att bedriva projektledning för att möta Gotlandshem AB:s behov bibehålls. På sikt kan bolaget även bistå andra delar av Region Gotlands Förvaltnings AB:s koncern.

Verkställighetsfrågor

Samtliga nu aktuella bolag ägs direkt av AB Gotlandshem. Mot bakgrund av detta föreslås att AB Gotlandshem (under namnändring till Gotlandshem AB) får i uppdrag att verkställa besluten.

Arbetet framåt

Ambitionen var att samtliga beslut för att få till stånd hela koncernbildningen skulle fattas innan årsskiftet 2025/26. Det kommer inte fullt ut hinnas med. Ambitionen är att resterande beslut ska kunna fattas första kvartalet 2026. Det gäller bland annat överlåtelse av aktierna i Gotlandshem AB till Region Gotlands Förvaltnings AB, överlåtelse av aktierna i Wisby Strand Congress & Event Gotland AB till Gotlandslokaler AB och val av ordinarie styrelser i bolagen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Karl Risp, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att ytterligare överläggning behövs.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges beslut 2025-02-17, § 7

Regionfullmäktiges beslut 2025-09-22, § 147

Förslag till ändrad bolagsordning för org.nr. 556066-0523, Gotlandshem AB

Förslag till ändrat ägardirektiv för Gotlandshem AB

Förslag till ändrad bolagsordning för org.nr 556807-3646, Gotlandshem Energi AB

Förslag till ägardirektiv för Gotlandshem Energi AB

Förslag till ändrad bolagsordning för org.nr 556739-5867, Othem Ejdern 4 AB

Förslag till ägardirektiv för Othem Ejdern 4 AB

Förslag till ändrad bolagsordning för Gotlandshem Projekt AB under bildande

Förslag till ägardirektiv för Gotlandshem Projekt AB

Förslag till ägardirektiv för Gotlandshem Fastighetsservice AB

Förslag till ägardirektiv för Gotlandshem Fastighetsutveckling AB

Förslag till ägardirektiv för Gotlandshem Boendeservice AB

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-29

RS AU § 279   Uppdrag. Översyn av ägandet i GEAB

Ärendenummer: RS 2025/467

Sammanfattning

- Ärendet utgår.

RS AU § 280

Uppdrag. Utredda effekterna av GotlandsHems försäljning utifrån behov av lägenheter för sociala förturer.

Ärendenummer: RS 2025/751

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

På Regionstyrelsen den 4 mars 2025, § 74 fick regiondirektören uppdraget att utreda huruvida tidigare och kommande försäljningar av GotlandsHems bestånd påverkat, och riskerat att påverka, Region Gotlands behov av bostäder för sociala förturer.

Arbetet har beretts av regionstyrelseförvaltningen tillsammans med teknikförvaltningen, socialförvaltningen och GotlandsHem.

GotlandsHem delar förturer i två intressentparter; Förtursgruppen och teknikförvaltningen. Förtursgruppen administreras av socialtjänsten och förmedlar lägenheter av sociala och medicinska skäl. Teknikförvaltningen ansvarar för flyktingars behov i samråd med Arbetsliv och etablering.

GotlandsHem har ett systematiskt arbete med förturer. I sin tur har Region Gotland löpande arbete med översyn av kraven för att få förtur.

Både Region Gotland och GotlandsHem bedömer att det finns en väl fungerade dialog och samarbete med mellan parterna.

GotlandsHem gör bedömningen att bolagets kapacitet att leverera förturer inte har påverkats av genomförda försäljningar. Bolaget bedömer även framgent kunna leverera bostäder i den omfattning som möter Region Gotlands framtida behov. Varken socialförvaltningen eller teknikförvaltningen bedömer att försäljningar har påverkat tillgången till bostäder för förturer.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att det finns en fungerade dialog och samarbete med mellan GotlandsHem och Region Gotland. GotlandsHem har ett systematiskt arbete med förturer. I sin tur har Region Gotland löpande arbete med översyn av kraven för att få förtur.

Sammantaget är uppfattningen att samarbetsformerna idag fungerar väl och varken GotlandsHem, socialförvaltningen eller teknikförvaltningen bedömer att försäljningar påverkat tillgången till bostäder för förturer.

Skulle försäljningen av bostäder framgent vara betydligt större än den sammantagna nyproduktionen och köp av bostadsfastigheter skulle det

innebära en minskning av GotlandsHems totala bestånd. Om den minskningen är omfattande torde det innebära att antalet tillgängliga bostäder för sociala förturer skulle påverkas negativt. Tilläggas bör också att köpare av GotlandsHems fastigheter har en handlingsfrihet avseende antal bostäder de upplåter till sociala förturer.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Utifrån uppdragets formulering bedömer vi att perspektivet inte är aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Påverkar inte Region Gotlands ekonomi.

3. Barnperspektiv

Då bedömningen just nu är att sociala förturer fungerar bra är påverkan låg/ingen. Om sociala förturer inte kan tillämpas framgent kan det uppstå en negativ konsekvens för barn.

4. Jämställdhetsperspektiv

Då bedömningen just nu är att sociala förturer fungerar bra är påverkan låg/ingen. Om sociala förturer inte kan tillämpas framgent kan det uppstå en negativ konsekvens ur ett jämställdhetsperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av regiondirektör Stefan Hollmark, regionstyrelseförvaltningen och Patrik Dahlsten, finanschef, Gotlandshem.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

GotlandsHem AB analys om sociala förturer

Regionstyrelsen 2025-03-04, § 74

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-13

RS AU § 281 Uppdrag. Utreda lokalisering av sjukhus

Ärendenummer: RS 2025/196

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade i januari 2025 att uppdra åt regiondirektören att, som komplement till den fastighetsutvecklingsplan (FUP) som togs fram för Visby lasarett 2023, utreda alternativa lokaliseringar för ett nytt akutsjukhus på Gotland (RS 2025/196). Bakgrunden är att Visby lasarett i dag är trångbott, tekniskt otillräckligt och begränsat av strandskydd, kulturmiljökrav och logistikproblem. Det föreligger ett omfattande behov av nya och ändamålsenliga lokaler motsvarande en ökning av sjukhusets bruttoarea med cirka 70 %.

Utredningen har haft som syfte att identifiera och jämföra alternativa platser för ett nytt akutsjukhus i Visbyområdet. Fyra områden har analyserats: Rävheten, Visborg, Österby och Rosendal. Bedömningen har utgått från kriterier som mark- och planförutsättningar, tillgänglighet och logistik, beredskap och resiliens, hållbarhet, miljö och kulturvärden samt genomförbarhet.

Analysen visar att Rävheten framstår som det alternativ som sammantaget erbjuder de bästa förutsättningarna. Området är i regionens ägo, har tillgång till befintlig infrastruktur och ligger strategiskt i förhållande till både befolkning och samhällsviktig service. Platsen har tillräcklig yta och goda logistiska förutsättningar, men kräver ny detaljplan samt fortsatt utredning av påverkan på befintlig idrottsverksamhet och ridsport.

Visborg är ett prioriterat stadsutvecklingsområde med närhet till staden och befintlig infrastruktur. Samtidigt finns osäkerheter kring markens kapacitet, och konkurrens med andra ändamål. Området bedöms ha potential men kräver omfattande kompletterande utredningar.

Österby påverkas av riksintressen, kulturmiljöskydd och säkerhetsrestriktioner, samt saknar tillräcklig infrastruktur. Planeringsmässiga svårigheter gör etablering här mindre realistisk.

Rosendal ligger inom primärt vattenskyddsområde, har mycket höga naturvärden och saknar planstöd. Tidigare ställningstaganden inom Region Gotland har avrått från exploatering. Området bedöms därför som olämpligt för sjukhusändamål.

Sammanfattningsvis pekar utredningen på att Rävheten i nuläget bäst svarar mot de krav som ställs för ett nytt akutsjukhus på Gotland. Innan beslut om

lokalisering kan fattas behöver dock en fördjupad programutredning och inplaceringsstudie genomföras, där även alternativet att utveckla befintligt sjukhusområde vid Visby lasarett vägs in.

Bedömning

Förvaltningens samlade bedömning är att Rävheten i nuläget utgör den mest lämpliga lokaliseringen för ett nytt akutsjukhus. Området är regionägt, centralt beläget och väl integrerat i Visbys struktur med närhet till huvudvägar, kollektivtrafik och samhällsviktig infrastruktur som räddningstjänst och flygplats. Topografin är gynnsam och markytan tillräcklig för att rymma en komplett sjukhusanläggning med buffert för framtida expansion.

En nybyggnation i Rävheten möjliggör en samlad och långsiktigt hållbar vårdinfrastruktur på Gotland. En etablering här skapar förutsättningar för samlokalisering av andra vårdnära verksamheter, exempelvis delar av den psykiatriska vården och andra stödverksamheter som i dag finns vid Korpenområdet. Genom att samla funktioner i ett gemensamt område kan logistikflöden, energiförsörjning och personalresurser effektiviseras, samtidigt som robustheten ökar.

Platsen bedöms även väl lämpad ur beredskapssynpunkt. Närheten till Visby flygplats möjliggör effektiv sjuktransport till fastlandet, men området är tillräckligt avskilt för att kunna rymma en egen helikopterflygplats med hinderfri inflygningszon. Det finns även möjlighet att anlägga skyddade tekniska anläggningar och reservsystem för el, värme, vatten och kommunikation, vilket är nödvändigt för att sjukhuset ska kunna upprätthålla drift vid kris eller höjd beredskap.

Ur miljö- och klimatperspektiv erbjuder Rävheten goda förutsättningar. Området är redan delvis ianspråktaget för idrottsändamål och gränsar till befintlig infrastruktur, vilket minskar behovet av ny exploatering på orörd mark. Samtidigt kan en ny anläggning byggas med höga miljö- och energieffektivitetskrav, vilket på sikt ger lägre klimatpåverkan än successiva ombyggnationer av befintliga byggnader.

Utmaningarna i Rävheten gäller framför allt samexistensen med idrotts- och ridsportverksamheten samt att området delvis ligger inom sekundärt vattenskyddsområde. Dessa frågor behöver utredas vidare i kommande programskede, inklusive buller, dagvattenhantering och påverkan på friluftsliv.

Alternativet Visborg bedöms ha viss potential men är osäkert ur mark- och planeringssynpunkt. Området ligger inom ett prioriterat stadsutvecklingsområde och saknar i dag de ytor och geotekniska förutsättningar som krävs för en anläggning av sjukhusets omfattning. Det riskerar även att konkurrera med planerad bostadsutbyggnad.

Österby påverkas av riksintressen för kulturmiljö och totalförsvaret samt har begränsad infrastruktur. Rosendal bedöms direkt olämpligt på grund av starka miljörestriktioner, höga naturvärden och belägenhet inom primärt vattenskyddsområde.

Mot bakgrund av dessa faktorer rekommenderar förvaltningen att Rävåsen prioriteras för en fördjupad programutredning och inplaceringsstudie. I detta skede bör även alternativet att vidareutveckla befintligt sjukhusområde vid Visby lasarett analyseras parallellt, för att säkerställa ett välgrundat beslutsunderlag inför kommande ställningstagande om lokalisering.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att ärendet hanteras inom ramen för kommunallagen och plan- och bygglagen (PBL). En ny detaljplan krävs för lokalisering i Rävåsen, och planeringsbesked kan bli aktuellt med hänsyn till riksintressen för flygverksamhet och buller.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en nybyggnation i Rävåsen kan innebära betydande investeringskostnader men samtidigt skapa effektivare vårdprocesser och långsiktiga besparingar jämfört med successiva ombyggnader av befintligt sjukhus. Kostnadsbedömningar behöver utvecklas i kommande programutredning.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att ett nytt akutsjukhus stärker vården för barn och unga på Gotland genom moderna, ändamålsenliga lokaler. En placering i Visbyområdet ger fortsatt god tillgänglighet för barnfamiljer i hela regionen.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att en ny lokalisering inte har några direkt negativa konsekvenser ur jämställdhetsperspektiv. God kollektivtrafikförsörjning och gång- och cykelvägar stärker tillgängligheten för både kvinnor och män, personal och patienter.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en lokalisering inom Visbyområdet ligger i linje med översiktsplanens inriktning att koncentrera regional samhällsservice till Gotlands huvudort. En sådan placering bedöms ge bäst tillgänglighet för befolkningen som helhet och säkerställa goda kommunikationer från hela ön. En central lokalisering bidrar därmed till en robust och jämlik vårdförsörjning även för landsbygdens invånare.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att Rävheten kan innebära påverkan på grönområden och friluftsliv, men i lägre grad än Rosendal och Österby där naturvärdena är starkare. En ny anläggning ger möjlighet till moderna, energieffektiva lösningar som minskar klimatpåverkan över tid. Detaljerad miljöbedömning måste genomföras i program- och planprocessen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Christian Hegardt, projektledare, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att ytterligare överläggning behövs.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Fastighetsutvecklingsplan Visby lasarett (FUP) daterad 2023-01-31

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2025-01-28

Regionstyrelsen 2025-03-04, § 76

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-16

Rapport SBF Utredning PLAN – akutsjukhus daterad 2025-10-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-16

RS AU § 282   Förnyad begäran om borgen, Slite Idrottscenter AB

Ärendenummer: RS 2025/1678

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Slite Idrottscenter AB har lämnat in förnyad begäran om kommunal borgen, daterad 2025-08-27. Slite Idrottscenter AB är ett dotterbolag till IK Graip och bolaget ansvarar för driften av Slite ishall. Bolaget begärde även i januari 2025 kommunal borgen, men begäran avslogs av regionstyrelsen 22 maj 2025.

Bolaget skriver i sin förnyade framställning att de nu tagit över ägandet av Slite ishall från IK Graip och i samband med detta även tagit över IK Graips skulder till bank. Detta har skett parallellt med att Region Gotland upphandlat tider i ishallen i Slite för föreningar, skolungdomar och allmänhetens åkning.

Bolaget framför att underhållet är eftersatt och att det krävs investeringar för långsiktig drift av ishallen. Bolaget avser att låna upp till 4,5 miljoner kronor i bank och som säkerhet för banklånet vill bolaget få en kommunal borgen.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att begäran om kommunal borgen ska avslås för att Region Gotland i upphandlingen ställt krav på att anläggningarna ska, utifrån köpta tjänsters samtliga aspekter, fungera och vara i välskött skick.

Bedömning

En kommunal borgen anses i kreditsammanhang som en mycket bra säkerhet för ett lån och ger låntagaren väsentligt lägre räntekostnader.

Region Gotland har som huvudprincip att endast bevilja kommunal borgen för helägda dotterbolag i enlighet med regionens finanspolicy. Avsteg kan beviljas av regionfullmäktige i varje enskilt fall.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att borgen inte bör beviljas till Slite idrottscenter AB. Bolaget bör kunna låna och betala ränta till bank genom den årskostnad som Region Gotland betalar för de 22 veckor som regionen upphandlat. Det finns också möjlighet för bolaget att öka intäkterna genom uthyrning och genomförande av andra aktiviteter i hallen resterande veckor på året.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, tf finansieringschef och Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar att bifall till Slite Idrottscenter AB begäran om kommunal borgen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att ytterligare överläggning behövs.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelse från Slite Idrottscenter AB daterad 2025-08-27

Finanspolicy Region Gotland

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-16

RS AU § 283   Informationssäkerhetspolicy 2026-2030

Ärendenummer: RS 2025/1981

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Informationssäkerhetspolicy 2026-2030 fastställs.

Sammanfattning

Reviderad informationssäkerhetspolicy i syfte att bättre möta krav från lagregleringar och omvärldsläge.

Informationssäkerhetspolicyn beskriver Region Gotlands övergripande mål och principer med informationshantering och informationssäkerhet.

Bedömning

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Reglerande lagstiftning: kommande cybersäkerhetslag, NIS2 (EU direktiv)

2. Ekonomiskt perspektiv

Inom ramen för NIS2 och cybersäkerhetslagen kan brister i efterlevnad av lagstiftningen vara sanktionsgrundande. Sanktionerna kan uppgå till 10 MSEK.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat- och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lisa Nordahl, säkerhetsdirektör och Lisa Aurell Sandström, sakkunnig handläggare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Informationssäkerhetspolicy 2026-2030

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-10

RS AU § 284   Revisionsrapport. Granskning av kontinuitetsplanering för it-avbrott

Ärendenummer: RS 2024/2309

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regiondirektören får i uppdrag att utarbeta en tydlig systematik för kontinuitetsplanering som ska följas av alla verksamheter i regionen.
- Regiondirektören får i uppdrag att samtliga avdelningar inom regionstyrelseförvaltningen, har aktuella och fullständiga kontinuitetsplaner som beaktar kritiska beroenden till informationssystem.
- Regiondirektören får i uppdrag att tillse att övningar genomförs för att säkerställa att kontinuitetsplaneringen är tillräcklig.
- Regiondirektören får i uppdrag att följa upp kontinuitetsplaneringen för kritiska it-säkerhetshändelser i de egna verksamheterna enligt en beslutad regionövergripande systematik.

Sammanfattning

Uppdraget från KPMG AB (nu Azets AB) om att förbättra kontinuitetsplaneringen för it-avbrott har granskats och analyserats. Det konstateras att det finns brister i kontinuitetsplaneringen, bland annat inom ekonomiavdelningen och måltidsservice. Ekonomiavdelningen saknar en kontinuitetsplan eller motsvarande underlag, och kritiska beroenden till informationssystem har inte beaktats i ekonomiavdelningens kontinuitetsplanering. Måltidsservice har brister i informationsklassningen och saknar avtalad servicenivå och beredskap för sina verksamhetskritiska informationssystem. En plan för att åtgärda bristerna och förbättra kontinuitetsplaneringen föreslås.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att bristerna i kontinuitetsplaneringen behöver åtgärdas för att säkerställa att Region Gotland kan upprätthålla verksamheten vid it-avbrott. En rad olika uppdrag föreslås för att åtgärda bristerna och förbättra kontinuitetsplaneringen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Antonios Arvanitidis, digitaliseringsdirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Granskning av Kontinuitetsplanering för it-avbrott
Missiv Kontinuitetsplanering för it-avbrott
Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2025-10-27

RS AU § 285

Uppdrag. Översyn av utbildningsinsatser avseende inköp och upphandling

Ärendenummer: RS 2024/2279

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot och uppdraget avslutas.

Sammanfattning

Inköpsenheten har på uppdrag av regiondirektören gjort en översyn av obligatoriska utbildningar inom inköpsområdet (Uppdrag. Översyn av utbildningsinsatser avseende inköp och upphandling RS 2024/2279.) Översynen har genomförts för utreda om obligatoriska utbildningar kan bidra till att säkerställa att medarbetare inom Region Gotland har den kunskap som krävs för att utföra inköp rättssäkert, professionellt och i enlighet med gällande regelverk.

Översynen har genomförts i dialog med flera funktioner inom inköp och omfattat:

- en genomgång av befintlig inköspolicy och riktlinjer för inköp,
- översyn av de utbildningar som, sedan flera år tillbaka, genomförs av inköpsenheten för medarbetare på Region Gotland,
- kartläggning av målgrupper som skulle kunna vara aktuella för obligatoriska utbildningar,
- utredning om eventuella obligatoriska utbildningar ska genomföras digitalt eller i klassrum.

Resultatet av översynen visar att ett antal utbildningsmoment bör vara obligatoriska för ett antal målgrupper. Av resurseffektivitet bör dessa utbildningar läras ut främst i digital form. Det gäller bland annat utbildning av:

- inköspolicy och riktlinjer för inköp,
- de grundläggande upphandlingsprinciperna,
- vikten av att följa avtal (leverantörs- och avtalstrohet),
- mutor/jäv/sekretess,
- hantering av direktupphandlingar och avrop,
- kännedom om upphandlingsplan och process för framtagande av denna.

Inköpsenheten konstaterar att det fortsatta arbetet med att utarbeta och implementera obligatoriska utbildningar bör avvakta tills den pågående organisationsöversynen av inköp är färdigställd 2026. Detta för att säkerställa att berörda målgrupper får ta del av de obligatoriska utbildningarna.

Därmed föreslås att uppdraget avslutas i detta skede. Etablering och implementering av obligatoriska utbildningar genomförs efter avslutat uppdrag organisationsöversyn av inköp på Region Gotland.

Bedömning

Inköpsenheten bedömer att frågan om obligatoriska utbildningar är viktig för att stärka kvalitet, rättssäkerhet, leverantörs- och avtalstrohet samt beställarkompetens inom inköp.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det inte finns några rättsliga hinder för att införa obligatoriska utbildningar. Tvärtom stärker ett genomförande rättssäkerheten genom att säkerställa att medarbetare har kunskap om lagar, regler och riktlinjer kopplade till inköp och upphandling.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att införandet av obligatoriska utbildningar medför vissa kostnader för utveckling, drift och uppföljning. Genom att i första hand använda digitala utbildningsformer kan dock kostnaderna hållas på en rimlig nivå. På längre sikt kan rättssäkrare processer och ökad leverantörs- och avtalstrohet leda till ekonomiska besparingar.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Nanna Sörling, enhetschef och Sofia Rosell, inköpsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-09-22

RS AU § 286   Dispensansökan arbetstid

Ärendenummer: RS 2023/2439

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att Region Gotland ska ansöka om förlängd dispens gällande arbetstid för läkare inom Visby Lasarettets verksamhet Gyn-Obstetrik till SKRs Arbetstidsnämnd.

Sammanfattning

Överenskommelsen om ändringar i bestämmelserna om arbetstidens förläggning och dygnsvila i Allmänna bestämmelser (AB) med Läkarförbundet trädde i kraft den 1 februari 2024. Det är samma innehåll i överenskommelsen som för tidigare träffad överenskommelse med övriga centrala motparter. Skillnaden är att den tidigare överenskommelsen trädde i kraft den 1 oktober 2023.

Syftet med de nya reglerna är att värna om medarbetarnas arbetsmiljö, återhämtning och garantera vila vilken följer av en skyddslagstiftning. Målet var att alla läkare senast från och med den 1 februari 2025 skulle ha ett schema som stämde överens med de nya reglerna om arbetstidsförläggning och dygnsvila. Det har hittills inte varit möjligt att åstadkomma för alla läkare inom verksamheterna An/Op/IVA och Gyn/Obstetrik. Region Gotland står dock inför ett förbättrat läge på An/Op/IVA varpå denna skrivelse endast avser verksamheten Gyn/Obstetrik.

Ö-läget kräver ett akutsjukhus som har en större kompetensbredd, fler specialiteter, och mer omfattande jourlinjer än ett jämförbart länssjukhus på fastlandet. Sårbarheten är stor och det är få personer som har tillräcklig hög jourkompetens för ö-lägets behov och krav. Samma kompetens ska bära både jour och ordinarie verksamhet. Fler kortare pass (upp till 20 timmar) hos dessa individer gör det inte möjligt att få ihop veckovilan med dagens bemanning. En schemaläggning enligt regelverket med dagens bemanning skulle innebära att Region Gotland saknar den seniora kompetens som behövs för att kunna driva en patientsäker dygnet-runt verksamhet avseende förlossning och tillhörande förlossningsvård. Detta skulle också ge långtgående och ödesdigra konsekvenser för samtliga andra verksamheter och medborgarna.

En uppdaterad riskbedömning och en ny dispensansökan har tagits fram för verksamheten Gyn/Obstetrik. En ny förhandling med Gotlands läkarförening har också genomförts och en handlingsplan för verksamheten finns sedan tidigare och hålls löpande uppdaterad och aktuell.

Information om ärendet har getts att ges till hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott 2025-10-08 och kommer att ges till hälso- och sjukvårdsnämnden 2025-10-22.

Det här ärendet avser ansökan om dispens rörande en verksamhet som fått dispens vid ett tidigare tillfälle från Arbetstidsnämndens. Tidigare beslut fattat av regionstyrelsen rörande verksamheten gjordes 2024-12-12, § 444.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att dispens, from 1 februari 2026 tom 31 januari 2027, är fortsatt nödvändigt för att klara av att på ett patientsäkert sätt bemanna den kritiska verksamhet som berörs av denna ansökan.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Linda Ehrlin Sjöberg, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Dispensansökan för Gyn/Obstetrik

Riskbedömning från Gyn/Obstetrik

MBL-förhandlingsprotokoll, 2025-10-07

Handlingsplan med åtgärder uppdaterad september 2025

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-09

RS AU § 287   Användande av investeringsstöd till små och medelstora företag vid särskilda tillfällen

Ärendenummer: RS 2025/1388

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att öka nyttjandet av verktyget investeringsstöd inom ramen för 1:1 anslaget för att kunna ge mera direktstöd till företag på Gotland.
- Regionstyrelsen beslutar att maximal stödnivå för företagsstöd är 50 % av stödgrundande kostnader samt förändrad inriktning.
- Regionstyrelsen beslutar om tillägg och ändring i regionstyrelsens delegationsordning pkt 8 med:
Nr: 6 Disponera investeringsstöd upp till 500 000 kronor, tillväxtchefen,
Nr 7: Disponera investeringsstöd över 500 000 kronor, regionala utvecklingsutskottet.

Sammanfattning

Ärendet syftar till att öka nyttjandegraden av verktyget investeringsstöd inom 1:1 anslaget, att tydliggöra beslut utifrån beloppsgränser i delegationsordningen, att ändra stödnivån i företagsstödet gällande konsultcheckar och att tydliggöra inriktningen på vad konsultcheckar kan användas till.

Investeringsstöd

Beslut om investeringsstöd enligt förordningen SFS2022-1467, Statligt stöd till regionala investeringar ska kunna användas vid företagssatsningar där potentialen finns för etableringar och tillväxt som gynnar regional utveckling. Investeringsstödet ska bidra till flera årsarbetsstillfällen och till regional utveckling.

Företagsstöd

Förslag till förändring i stödnivå från nuvarande 75 % till 50 % föranleds av behovet att öka utrymmet i 1:1 anslaget för användning av investeringsstödet samt av det faktum att nuvarande nivåer och inriktning är svårbedömd gällande regional utvecklingseffekt. Företagsstöd kommer endast att omfattas av konsultcheckar inom följande områden: marknadsutveckling, produktutveckling, företagsutveckling samt hållbar omställning, med stöd i förordningen SFS2022-1468, Statligt stöd för att regionalt stödja företag. Konsultchecken kan sökas av företag som är i gång med försäljning och har minst en anställd med marknadsmässig lön.

Inriktning av konsultcheckar:

Marknadsutveckling.

Syftet är att stimulera till investeringar som gör att företaget når nya marknader. En ny marknad kan innebära såväl en ny geografisk marknad som en ny kundgrupp.

Produktutveckling

Syftet är att stimulera till investeringar som utvecklar företagets erbjudande (produkt eller tjänst) till marknaden.

Företagsutveckling

Syftet är att stimulera till investeringar som utvecklar företagets interna funktioner.

Hållbar omställning

Syftet är att stimulera företag att gå från icke hållbara till fossilfria, resurseffektiva samt hållbara lösningar och affärsmodeller.

Därutöver föreslås ändringar i Regionstyrelsens delegationsordning enligt nedan- se utdrag ur delegationsordningens avsnitt 5.8

Nuvarande lydelse:

8. Förordningen (2022:1467) om statligt stöd till regionala investeringar, förordningen (2022:1468) om statligt stöd för att regionalt främja företag och förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service				
Nr	Ärende/ärendegrupp	Lagrum	Delegat(er)	Anm.
1	Besluta om stödform och belopp i enlighet med förordningarna.		Regional utvecklingsdirektör	Ändrad rubrik gäller enligt RS 2023 § 353 fr.o.m. 2023-01-01
2	Beslut om utbetalning av stöd.		Handläggare	”-”
3	Beslut om förändring av säkerhet för respektive stödform		Handläggare	”-”
4	Beslut i andra frågor som följer av förordningens bestämmelser och antagna riktlinjer		Regional utvecklingsdirektör	”-”

Föreslagen ny lydelse:

8. Förordningen (2022:1467) om statligt stöd till regionala investeringar, förordningen (2022:1468) om statligt stöd för att regionalt främja företag och förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service				
Nr	Ärende/ärendegrupp	Lagrum	Delegat(er)	Anm.
1	Besluta om stödform och belopp i enlighet med förordningarna (2022:1468) om statligt stöd för att regionalt främja företag och förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service.		Regional utvecklingsdirektör	
2	Beslut om utbetalning av stöd.		Handläggare	
3	Beslut om förändring av säkerhet för respektive stödform		Handläggare	
4	Beslut i andra frågor som följer av förordningens bestämmelser och antagna riktlinjer		Regional utvecklingsdirektör	
5	Besluta om stödform och belopp i enlighet med förordningen (2022:1467) om statligt stöd till regionala investeringar upp till 500 000 kronor.		Tillväxtchef	
6	Besluta om stödform och belopp i enlighet med förordningen (2022:1467) om statligt stöd till regionala investeringar över 500 000 kronor.		Regionala utvecklingsutskottet	

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotland i större utsträckning ska kunna lämna investeringsstöd för att främja etableringar och skapa fler årsarbetstillfällen på Gotland, i likhet med Region Kalmars modell.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att kvalitet och effekt gällande företagens önskade utvecklingsinsatser kan öka genom en högre egeninsats från företag som söker företagsstöd.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Thomas Bjuresten, näringslivsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-07-03

RS AU § 288   Förslag till naturreservatet Gartarveån, Gotlands kommun

Ärendenummer: RS 2025/1148

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Gotlands län föreslår att skydda fastigheten Gammelgarn Gartarve 1:33 i syfte att skapa ett långsiktigt skydd för Gartarveån – ett av länets mest värdefulla vattendrag. Den berörda fastigheten, Gammelgarn Gartarve 1:33, ägs av Region Gotland. Förslaget till reservatsbildning är framtaget i samband med det uppdrag som länsstyrelsen fått av Havs- och vattenmyndigheten att skydda länets värdefullaste vattendrag. Den har högt naturvärde knutet till vattendrag och äldre barrskog. Fastigheten ligger inom riksintresseområde samt inom strandskyddsområde. Förslaget skulle medföra inrättande av föreskrifter som styr framtida nyttjande av marken.

Region Gotland har getts möjlighet att inkomma med ett yttrande i ärendet. Regionstyrelseförvaltningen har inhämtat sakkunniga yttranden från miljö- och byggnämnden samt tekniska nämnden och det yttrande som nu föreligger är en sammanvägning av synpunkter rörande de aktuella sakområden som nämnderna råder över.

Tekniska nämnden har inkommit med ett yttrande som beslutats av samhällsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelning med stöd av delegation. Förvaltningen har gått igenom förutsättningar och konsekvenser av den föreslagna reservatsbildningen ur de perspektiv som tekniska nämnden ansvarar för. Förvaltningen lyfter ett antal synpunkter och medskick som bör beaktas i det fortsatta arbetet med inrättande av naturreservatet. Under förutsättning att dessa hanteras ser förvaltningen inga hinder för ett bildande av föreslaget naturreservat.

Miljö- och byggnämnden har beslutat om ett yttrande som behandlar de frågor som nämnden ansvarar för. Nämnden gör bedömningen att förslaget att ge området ett varaktigt skydd som naturreservat bidrar till en rik biologisk mångfald och ett stärkt friluftsliv. Beslutet bidrar till att nå miljö kvalitetsmålen Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv. Att skydda vattendraget bidrar till att stärka vattenlevande djurs föryngring och till en positiv påverkan på Östersjöns ekosystem. Att skydda den omgivande skogen bidrar till att stärka naturvärden knutna till naturtypen Sandbarrskog. Skogen ger även ekologiska värden i form av rening av luft, buffert vid torka och den bibehåller rätt klimat i vattendraget. Förslaget till naturreservat överlappar till viss del med översiktsplanens yta ÖG17 i mark och vattenanvändningskartan, som pekar ut ytan för framtida

utveckling av besöksnäringen (campingverksamhet). Förslaget bedöms inte ha någon större påverkan på möjligheten till utveckling av camping.

Då större delen av den aktuella fastigheten omfattas av strandskydd är framtida byggnation och exploatering inom området svårframkomligt. Vid bildande av naturreservat ersätts markägaren med 125 % av värdet av intrånget på marken och nämnden menar att denna inkomst skulle kunna användas till att finansiera andra projekt för naturvård som Region Gotland bedriver. Med tanke på områdets höga naturvärden, de riksintressen som berörs samt strandskyddet är det svårt att bedriva andra inkomstbringande verksamheter på fastigheten.

Förslaget bedöms gå i linje med uppsatta riktlinjer och mål i översiktsplanen och Grönplan för Gotland, som syftar till en hållbar utveckling med hänsyn till värdefull naturmiljö, friska ekosystem samt framtida klimatförändringar och extremväder. Förslaget bedöms gå i linje med riksintresseområdenas riktvärden. Ett övrigt medskick till länsstyrelsen är att Försvarsmakten bör remitteras i ärendet med anledning av förekommande riksintresse påverkansområde övrigt, om detta inte redan har gjorts.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen miljö- och byggnämndens och tekniska nämndens utredningar och yttranden utgör ett bra underlag för att ta ställning till länsstyrelsens föreslagna naturreservatsbildning.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen ställer sig positiv till ett inrättande av naturreservat Gartarveån inom fastigheten Gammelgarn Gartarve 1:33, med de medskick och synpunkter som framförts av remissinstanserna ovan, samt beslutar om att anta upprättat yttrande såsom Region Gotlands remissvar för att inges till länsstyrelsen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mattias Edsbagge, avdelningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att se över skrivelsen avseende perspektivet kring enskilda vägar.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsen Gotlands län, Förslag till naturreservatet Gartarveån, daterat 2025-04-09

Miljö- och byggnämndens remissvar, daterat 2025-09-15

Samhällsbyggnadsförvaltningens MEX (för tekniska nämnden), remissvar med bilagor 1-13 daterat 2025-07-09

Regionstyrelseförvaltningens förslag till yttrande, 2025-11-19

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-14

RS AU § 289   Förslag till naturreservatet Kolens kvarn, Gotlands kommun

Ärendenummer: RS 2025/1149

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att anta föreliggande förslag till yttrande för ingivande till länsstyrelsen som Region Gotlands remissvar.

Sammanfattning

Länsstyrelsen föreslår att skydda fastigheten Visby Snäckgården 1:28 i syfte att skapa ett långsiktigt skydd för Kolens kvarn – ett av länets mest värdefulla vattendrag. Förslaget är framtaget i samband med det uppdrag som länsstyrelsen fått av Havs- och vattenmyndigheten att skydda länets värdefullaste vattendrag.

Syftet med skyddet av området är att säkra lekmiljöer för havsöring vid Kolens kvarn, viktiga källflöden och försäkra att skadlig påverkan undviks. Syftet med skyddet är också att tillgängliggöra och visa upp en särpräglad och intressant naturmiljö kring vattendraget för Gotlands invånare och besökare. Syftet ska uppnås genom:

- Naturvårdsinriktade röjningar och huggningar,
- Naturvårdande åtgärder vid behov i vattendraget,
- Anordningar och åtgärder för områdets besökare, exempelvis bänkbord, grillplats, vandringsled, bro, skyltar och spång,
- Minimera exploatering och annan negativ mänsklig påverkan på områdets vattenmiljö samt omgivande mark,
- Förutsättningar för det rörliga friluftslivet stärks med hjälp av enkla friluftsanordningar och underhåll av dessa samt att möjlighet ges till enstaka tillskott av vindskydd, spång/bro. Tillkommande anläggningar ska stå öppna och vara tillgängliga för alla och får ej verka avhållande för allmänheten att röra sig i området.

Region Gotland har getts möjlighet att inkomma med ett yttrande i ärendet. Regionstyrelseförvaltningen har inhämtat sakkunniga yttranden från miljö- och byggnämnden samt tekniska nämnden och det yttrande som nu föreligger är en sammanvägning av synpunkter rörande de aktuella sakområden som nämnderna råder över.

Tekniska nämnden har inkommit med ett yttrande som beslutats av samhällsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelning med stöd av delegation. Förvaltningen har gått igenom förutsättningar och konsekvenser av den föreslagna reservatsbildningen ur de perspektiv som tekniska nämnden ansvarar för. Förvaltningen lyfter ett antal synpunkter och medskick som bör beaktas i det fortsatta arbetet med inrättande av naturreservatet. De påpekar att

området belastas av tre markupplåtelser vilka bör beaktas i det fortsatta arbetet. Det handlar om arrende för bete, nyttjanderätt för försvarsanläggning, samt markägarmedgivande att Länsstyrelsen har tillåtelse att underhålla lekplatser för havsöring i bäckarna Kolens kvarn och Snäckbäcken. Under förutsättning att dessa hanteras ser förvaltningen inga hinder för ett bildande av föreslaget naturreservat.

Miljö- och byggnämnden har beslutat om ett yttrande som behandlar de frågor som nämnden ansvarar för. Nämnden gör bedömningen att förslaget att ge området ett varaktigt skydd som naturreservat bidrar till en rik biologisk mångfald och ett stärkt friluftsliv. Beslutet bidrar till att nå miljö kvalitetsmålen Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv. Att skydda vattendraget bidrar till att stärka vattenlevande djurs föryngring och till en positiv påverkan på Östersjöns ekosystem. Att skydda den omgivande skogen bidrar till att stärka naturvärden knutna till skog. Skogen ger även ekologiska värden i form av rening av luft, buffert vid torka och den bibehåller rätt klimat i vattendraget.

Vid bildande av naturreservat ersätts markägaren med 125 % av värdet av intrånget på marken. Denna inkomst skulle Region Gotland kunna använda till att finansiera andra projekt för naturvård som Region Gotland bedriver. Med tanke på områdets höga naturvärden, de riksintressen som berörs samt strandskyddet är det svårt att bedriva andra inkomstbringande verksamheter på fastigheten. Förslaget går i linje med uppsatta riktlinjer och mål i översiktsplanen och Grönplan för Gotland, som syftar till en hållbar utveckling med hänsyn till värdefull naturmiljö, friska ekosystem samt framtida klimatförändringar och extremväder. Det överlappar till viss del med översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta, som pekar ut ytan för framtida utveckling av besöksnäringen (campingverksamhet). Förslaget bedöms dock inte ha någon större påverkan på möjligheten till utveckling av camping. Då större delen av den aktuella fastigheten omfattas av strandskydd är framtida byggnation och exploatering inom området svårframkomligt. Förslaget går i linje med riksintresseområdenas riktvärden.

Ett övrigt medskick till Länsstyrelsen är att Försvarsmakten behöver remitteras i ärendet med anledning av förekommande riksintresse påverkansområde övrigt, om detta inte redan har gjorts.

Miljö- och byggnämnden rekommenderar att länsstyrelsens förslag antas och att naturreservatet bildas.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen miljö- och byggnämndens och tekniska nämndens utredningar och yttranden utgör ett bra underlag för att ta ställning till länsstyrelsens föreslagna naturreservatsbildning.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen ställer sig positiv till ett inrättande av naturreservat Kolens kvarn inom fastigheten Visby Snäckgärdet 1:28, med de medskick och synpunkter som framförts av remissinstanserna ovan, samt beslutar om att anta upprättat yttrande såsom Region Gotlands remissvar för att inges till länsstyrelsen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mattias Edsbagge, avdelningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsen Gotlands län, Förslag till naturreservatet Kolens kvarn, daterat 2025-04-09

Samhällsbyggnadsförvaltningens MEX (för tekniska nämnden), remissvar med bilagor 1-3 daterat 2025-06-24

Miljö- och byggnämndens remissvar, daterat 2025-09-15

Regionstyrelseförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2025-10-14

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-14

RS AU § 290   Information. Revidering av riksintressen för kulturmiljövård

Ärendenummer: RS 2025/131

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Gotlands län inledde 2015, på uppdrag av Riksantikvarieämbetet, ett projekt för översyn av huvuddelen av de 61 riksintresseanspråk för kulturmiljövården som finns i Gotlands län. Under inledningen av 2025 erbjöds Region Gotland tillfälle att lämna synpunkter på förslag till revidering av fyra riksintresseanspråk innan det slutgiltiga förslaget skulle skickas till Boverket och Riksantikvarieämbetet. De fyra aktuella riksintresseområdena bestod av I 20 Visby, I 30 Östergarn, I 53 Buttle samt I 55 Fardhem-Linde.

Region Gotland lämnade i april 2025 ett remissvar till Länsstyrelsen i Gotlands län avseende förslag till revidering. Länsstyrelsen har nu återkopplat till regionen. I sitt svar redovisar Länsstyrelsen att synpunkterna från Region Gotland beaktats i det fortsatta arbetet och att förslagen till riksintressebeskrivningar i huvudsak har bearbetats i linje med regionens yttrande. För Visby [I 20] förtydligas bland annat synen på siktlinjer och vyer som viktiga karaktärsdrag, medan Länsstyrelsen ändrat vissa målformuleringar från ”ska” till ”bör”. För övriga områden har förslagen justerats i huvudsak enligt regionens synpunkter.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att Länsstyrelsens svar till del tillmötesgår de synpunkter som Region Gotland framfört i sitt remissyttrande. Det är positivt att språkbruket i målformuleringarna ändrats till ett mer vägledande och mindre styrande ”bör”, vilket ökar möjligheten till balanserade avvägningar mellan kulturmiljöintressen och andra samhällsintressen i den fysiska planeringen.

För Visby [I 20] kvarstår dock vissa tolkningsfrågor kring hur siktlinjer och vyer ska tillämpas i praktiken, särskilt eftersom delar av dessa ligger utanför riksintressegränsen. Förvaltningen bedömer att dessa frågor får hanteras i det löpande planeringsarbetet och fortsatt dialog.

Förvaltningen konstaterar att Länsstyrelsens översyn av riksintresseområdena är ett viktigt steg för att skapa ett uppdaterat och mer konsekvent planeringsunderlag, och att den fortsatta processen hos Riksantikvarieämbetet bör följas. Något ytterligare ställningstagande från Region Gotland bedöms inte vara nödvändigt i nuläget.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Frida Brunner, enhetschef och Christian Hegardt, projektledare, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss angående förslag till revidering av riksintresseanspråk för kulturmiljövård, Länsstyrelsen Gotlands län, daterad 2024-10-22

Områdena – Länsstyrelsen Gotlands län, förslag till förändringar inom aktuella riksintresseanspråk, inkom 2024-10-24

Region Gotland, yttrande till Länsstyrelsen Gotlands län, daterad 2025-04-01

Svar efter remissyttrande över föreslagen revidering av 4 områden av riksintresse för kulturmiljövård, Länsstyrelsen Gotlands län, daterad 2025-09-01

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-21

RS AU § 291 Priskommission avseende färjepriser

Ärendenummer: RS 2025/2005

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att inrätta en priskommission avseende färjepriser.

Sammanfattning

Priserna för att resa med färjetrafiken är idag på en nivå som påverkar Gotland negativt. Frågan har också en säkerhetspolitisk dimension. För att Gotlands civila beredskap ska kunna byggas upp och Gotlands del i totalförsvaret ska kunna stärkas, krävs det att Gotland har goda och tillförlitliga förbindelser till fastlandet. Region Gotland har kontinuerligt lyft problematiken i relevanta forum, i remissyttranden och i möten med politiker, men problemet med alltför höga färjepriser kvarstår alljämt. Region Gotland ser ett behov av att tänka om och hitta nya angreppssätt för att få upp frågan på riksdagens och regeringens bord. Därför har Region Gotland bildat en priskommission avseende färjepriserna. För att formalisera denna föreslås att regionstyrelsen fastställer sammansättning, syfte och mål med priskommissionen.

Med *priskommission* avser Region Gotland en politisk gruppering som inkluderar alla partier i regionfullmäktige och som med extra kraft ska driva färjeprisfrågan framåt i syfte att uppnå rättvisa färjepriser. Målet är att det ska kosta motsvarande att resa med färjetrafiken som att resa samma sträcka på land.

Till priskommissionen

- knyts särskilt tjänstepersonsstöd i form av regiondirektör och medarbetare på regionstyrelseförvaltningen;
- kopplas juridisk kompetens för att utreda möjliga vägar framåt;
- kopplas externt stöd kring påverkansarbete

Ordförande och sammankallande är regionstyrelsens ordförande och kommissionen har samma presidium som regionstyrelsen. Priskommissionen sammankallas vid behov och samordnas med fördel med möten i regionstyrelsens arbetsutskott. Priskommissionens arbete tar stöd i den kommunikationsplan som arbetats fram på tjänstepersonsnivå och som hanteras politiskt i regionstyrelsen 19 november (RS 2025/1882).

Målet med inrättandet av en priskommission är att priserna för att resa och transportera gods med färjan ska sänkas till en nivå i nivå med övrigt resande i landet, eftersom det är en förutsättning för att Gotland ska utvecklas i enlighet med mål och vision i den regionala utvecklingsstrategin.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att ett arbete för god tillgänglighet med färjetrafiken genom färjepriser i nivå med vägpriser är i linje med mål och prioriteringar i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040. Det gäller bland annat effektmålen:

- En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor.
- God beredskap och god förmåga att hantera samhällsstörningar.
- God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet.
- God tillgänglighet och hållbara kommunikationer.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-14

RS AU § 292

Remiss. Regional transportplan för Kalmar län (Länstransportplan) 2026-2037

Ärendenummer: RS 2025/1797

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att överlämna förslag till yttrande till Region Kalmar län.

Sammanfattning

Region Kalmar län har skickat ut sitt förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur på remiss, med sista svarsdag den femte december 2025. Region Kalmar län kommer att sammanställa och behandla de inkomna synpunkterna efter att remissperioden är slut. Den slutliga versionen av Region Kalmar läns länsplan förväntas antas under våren 2026.

Länsplaneupprättandet ingår som en del i den statliga infrastrukturplaneringen. Alla län tar vart fjärde år fram länsplaner för regional transportinfrastruktur. Länsplanen sträcker sig över tolv år och innehåller dels investeringar i den statliga infrastrukturen, dels medfinansiering av kollektivtrafikinvesteringar och åtgärder på det kommunala gatunätet som rör miljö, trafiksäkerhet, cykel- och gångtrafik.

I mars 2025 lämnade regeringen direktiv för infrastrukturplaneringen (LI2025/00640). Trafikverket gavs i uppdrag att upprätta ett förslag till nationell plan för utveckling av transportinfrastrukturen 2026–2037. Samtidigt gavs länsplaneupprättarna förutsättningarna för sitt arbete med att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur avseende samma period. Enligt direktivet ska länsplanen redovisas till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 20 januari 2026. Förslaget ska då vara remitterat och sammanställt. Därefter kommer regeringen att analysera länens förslag till åtgärder och fatta beslut om vilka definitiva ramar som tilldelas respektive länsplan. Efter regeringens beslut om ramar ska länsplaneupprättarna fastställa länsplanerna.

Region Kalmar läns utgångspunkt i arbetet med att ta fram en ny länsplan har varit *Handlingsprogram för transportinfrastrukturen 2024–2029 i Kalmar län* och *Trafikförsörjningsprogram för Kalmar län 2025-2033*. Kopplingen till Gotland nämns särskilt två gånger i förslaget till länstransportplan.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotland enbart ska lämna synpunkter avseende det som särskilt berör Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med en redaktionell ändring och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till yttrande Länsplan Region Kalmar län

Remiss. Regional transportplan för Kalmar län (Länstransportplan) 2026–2037
inkom 2025-09-11

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-09

RS AU § 293   Remiss. Förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur för Stockholms län 2026–2037

Ärendenummer: RS 2025/1848

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att överlämna förslaget till yttrande till Region Stockholm.

Sammanfattning

Region Stockholm har skickat ut sitt förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur på remiss, med sista svarsdag första december 2025. Region Stockholm kommer att sammanställa och behandla de inkomna synpunkterna efter att remissperioden är slut. Den slutliga versionen av Region Stockholm förväntas antas under hösten 2026.

Länsplaneupprättandet ingår som en del i den statliga infrastrukturplaneringen. Alla län tar vart fjärde år fram länsplaner för regional transportinfrastruktur. Länsplanen sträcker sig över tolv år och innehåller dels investeringar i den statliga infrastrukturen, dels medfinansiering av kollektivtrafikinvesteringar och åtgärder på det kommunala gatunätet som rör miljö, trafiksäkerhet, cykel- och gångtrafik.

I mars 2025 lämnade regeringen direktiv för infrastrukturplaneringen (LI2025/00640). Trafikverket gavs i uppdrag att upprätta ett förslag till nationell plan för utveckling av transportinfrastrukturen 2026–2037. Samtidigt gavs länsplaneupprättarna förutsättningarna för sitt arbete med att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur avseende samma period. Enligt direktivet ska länsplanen redovisas till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 20 januari 2026. Förslaget ska då vara remitterat och sammanställt. Därefter kommer regeringen att analysera länens förslag till åtgärder och fatta beslut om vilka definitiva ramar som tilldelas respektive länsplan. Efter regeringens beslut om ramar ska länsplaneupprättarna fastställa länsplanerna.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotland enbart ska lämna synpunkter avseende det som särskilt berör Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med en redaktionell ändring och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag på yttrande Länsplan Region Stockholm

Remiss. Förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur för Stockholms län 2026–2037 inkom 2025-09-18

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-09

RS AU § 294   Remiss. Betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)

Ärendenummer: RS 2025/1424

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har skickat ut betänkandet om *Bättre förutsättningar för klimatanpassning*, SOU 2025:51 på remiss och Region Gotland har givits möjlighet att lämna synpunkter. Regeringen önskar synpunkter på förslagen och materialet i betänkandet. Remissvaren ska ha inkommit till Klimat- och näringslivsdepartementet senast den 17 oktober 2025. Regionstyrelseförvaltningen har i dialog med Regeringskansliet medgett möjlighet för Region Gotland att inkomma med ett remissyttrande senast 20 november.

Regeringen beslutade den 14 mars 2024 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera och vid behov föreslå ny eller anpassad lagstiftning för att effektiva klimatanpassningsåtgärder ska kunna genomföras (dir. 2024:31). Utredningen har antagit namnet Klimatanpassningsutredningen 2025. I och med överlämnandet av betänkandet *Bättre förutsättningar för klimatanpassning* SOU 2025:51 är uppdraget avslutat.

Utredningen har syftat till att analysera och vid behov föreslå ny eller anpassad lagstiftning för att effektiva klimatanpassningsåtgärder ska kunna genomföras. Vidare ämnade utredningen identifiera möjliga finansieringsmodeller för att långsiktigt fördela kostnaderna mellan de aktörer som drar nytta av en klimatanpassningsåtgärd. Utredningen lämnar elva förslag till förändringar i befintlig lagstiftning som skapar bättre förutsättningar för genomförandet av klimatanpassningsåtgärder. Med detta avses i första hand sådana åtgärder som tar mark i anspråk för att skydda byggnader eller annan egendom mot skador från naturhändelser.

Utredningen föreslår vidare att staten bör ta på sig ansvaret för att etablera skydd mot översvämningar från havet längs vissa kuststräckor och lämnar förslag på en process för detta. Utredningen lämnar även förslag på en ny lag som möjliggör för kommuner att ta ut en del av kostnaden för en klimatanpassningsåtgärd som kommunen genomför, av fastighetsägare vars fastigheter skyddas av åtgärden.

Utredningen föreslår ett antal författningsändringar som enligt utredningen syftar till att effektiva klimatanpassningsåtgärder ska kunna genomföras. Dessa listas nedan i punktform:

- Klimatanpassningsåtgärder som särskilt skäl för dispens från strandskyddet (avsnitt 8.1) – *Förslag till ändring i miljöbalken (1998:808)*.
- Tillfälligt marktillträde för att skydda eller återställa väg och järnväg (avsnitt 8.2) – *Förslag till ändring i väglagen (1971:948), lag (1995:1649) om byggande av järnväg samt ändring i vägförordningen (2012:707)*.
- Öppna dagvattenanordningar ska omfattas av ledningsrättslagen (avsnitt 8.3) – *Förslag till ändring i ledningsrättslagen (1973:1144)*.

Dagvattensystemets kapacitet ska regleras i lag (avsnitt 8.4) – *Förslag till ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster*.

VA-huvudmannen ska lämna uppgifter om dagvattensystemets kapacitet (avsnitt 8.5) – *Förslag till ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster*.

- Kommunen ska i översiktsplanen redovisa vilka klimatanpassningsåtgärder kommunen avser att initiera (avsnitt 8.6) – *Förslag till ändring i plan- och bygglagen (2010:900)*
- Markreservat för klimatanpassningsanläggningar ska kunna införas i en detaljplan (avsnitt 8.7) – *Förslag till ändring i plan- och bygglagen (2010:900)*.
- Möjligheten att vilka bygglov med en anläggning för klimatanpassning utökas (avsnitt 8.8) – *Förslag till ändring i plan- och bygglagen (2010:900)*.
- Kommunen ska ändra eller upphäva detaljplaner som medför stora risker (avsnitt 8.9) – *Förslag till ändring i plan- och bygglagen (2010:900)*.
- Kommunen ska tillhandahålla underlag när en fastighetsägare vill vidta åtgärder (avsnitt 8.10) – *Förslag till ändring i plan- och bygglagen (2010:900)*.
- Föreskrifter om högsta inomhustemperatur för känsliga grupper (avsnitt 8.11) – *Förslag till ändring i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd*.

Regionstyrelseförvaltningen har remitterat ärendet till tekniska nämnden och till miljö- och byggnämnden. Teknikförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört gedigna utredningar med utgångspunkt i de båda nämndernas verksamheter och ansvarsområden.

De båda nämnderna har beslutat om yttranden vid nämndsammanträden 22 oktober (TN) respektive 24 oktober (MBN). Regionstyrelseförvaltningen har med de båda nämndernas yttranden som grund, sammanställt ett samlat yttrande som nu tillställs regionstyrelsen för beslut och expediering till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen ser positivt på de initiativ som staten nu tar kring ett ökat fokus på klimatanpassningsområdet. De pågående klimatförändringarna gör att dessa frågor behöver ges en större roll såväl globalt som nationellt och lokalt. Gotland har hittills varit i huvudsak förskonat från allvarliga samhällspåverkande klimatrelaterade händelser, men inga delar

av samhället kommer framöver att undgå påverkan av ett förändrat klimat med ökade skyfall, extremhetta, stigande vattennivåer, skred, ras och bränder. Möjligheterna för Gotland att uppfylla samtliga mål som den regionala utvecklingsstrategin, Vårt Gotland 2040, ställer upp, är beroende av att vi lyckas bromsa klimatförändringarna och att reducera effekterna av dem.

Regionstyrelseförvaltningen är positiv till förslag som ger kommunerna ökad rådighet och möjligheter att på lokal nivå hantera frågor kring klimatanpassningsåtgärder. När det gäller utredningens förslag om lagstadgad medfinansiering från fastighetsägare för kommunala klimatanpassningsåtgärder, utgår förvaltningen från att regeringen, i kommande utredningar, kommer att fördjupa och förtydliga hur detta förslag ska genomföras. Särskilt gäller det frågor kring kostnadsfördelning, där betänkandet visserligen presenterar modeller för beräkning och fördelning, men där det finns förutsättningar för olika tolkningar från olika parter i processen. För en enskild fastighetsägare kan kostnaden för en klimatanpassningsåtgärd bli omfattande och det är viktigt att det finns ett gediget regelverk för kommunerna att stödja sig på vid hantering av dessa frågor.

I övrigt gör regionstyrelseförvaltningen bedömningen att miljö- och byggnämndens och tekniska nämndens yttranden på ett grundligt sätt redogör för nämndernas ställningstaganden rörande det aktuella betänkandet kring effektiva klimatanpassningsåtgärder. Förvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar att anta upprättat samlat yttrande såsom Region Gotlands remissvar för att inges till Klimat- och näringsdepartementet.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Frida Brunner, enhetschef, Max Sundberg-Wallman, översiktsplanerare, Charlotta Nordberg, planarkitekt, samhällsbyggnadsförvaltningen och Nathalie Ahlstedt Mantel, verksamhetsutvecklare, teknikförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att se över skrivelsen avseende perspektivet kring enskilda vägar.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss. Bättre förutsättningar för klimatanpassning, SOU 2025:51, inkom 2025-08-25

Tekniska nämndens yttrande daterat 2025-10-22

Miljö- och byggnämndens yttrande daterat 2025-10-24

Regionstyrelsens yttrande, daterat 2025-10-20

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-20

RS AU § 295   Motion. Tillväxt- och utvecklingsutskott

Ärendenummer: RS 2018/689

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

Johan Thomasson (L) yrkar i en motion för liberalerna att regionfullmäktige ger regionstyrelsen i uppgift att bilda ett TU (Tillväxt & Utvecklingsutskott) direkt underställt regionstyrelsen, för att främja näringslivsutvecklingen på Gotland. Motionären föreslår också att ett antal företrädare för näringslivet ska adjungeras till utskottets sammanträden.

Regionstyrelsen har numer ett instiftat ett regionalt utvecklingsutskott där regional utvecklings- och tillväxtfrågor bereds inför regionstyrelsens sammanträden. Utskottet hanterar också en del kommunala näringslivsfrågor, så som företagsklimatet som det definieras av Svenskt Näringsliv. Utöver detta så har regionstyrelsen beslutat inrätta ett forum för dialog i tillväxtfrågor, där en bred representation från både näringsliv och ideell sektor bjuds in att delta. Regionens tillväxtchef träffar också regelbundet näringslivsorganisationerna i en näringslivsberedning för dialog i näringslivs- och tillväxtfrågor.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att motionärens förslag i stora delar är genomförda, med undantag för att näringslivsrepresentanter adjungeras till det regionala utvecklingsutskottets sammanträden.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar att motionen ska avslås.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2018-06-18

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-12

RS AU § 296   Medborgarförslag - Miljöförbättringar inom Region Gotland

Ärendenummer: RS 2025/669

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2025-03-12 där förslagsställaren föreslår att Region Gotland tillsätter en utredning för att få till en kampanj för att minska andelen bilar som vintertid kör med dubbdäck. Även företeelser i trafikmiljön, som exempelvis hastighetsdämpande väggupp och korsningar, nämns som något som leder till inbromsningar och därmed ökat slitage på vägbanan. En jämn hastighet vore att föredra, menar förslagsställaren.

Kampanjen bör som en bärande del också innehålla en subvention av dubbfria vinterdäck för bilägare.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen kan konstatera att förslaget inte nämner något om sambandet mellan dubbdäcksanvändning och luftkvalitet i form av partiklar. Det är sannolikt det vanligaste sambandet som brukar uppmärksammas, även om det även finns ett samband mellan ett däckets friktionsvärde och fordonets energiförbrukning. För bilar med förbränningsmotorer existerar därmed ett samband mellan däckval och fordonets koldioxidutsläpp.

Region Gotland har sedan 2019 ett åtgärdsprogram för att minska mängden skadliga partiklar (PM10) i Visby. I detta program finns åtgärden ”Sänkning av andelen dubbdäck” med. Miljö- och byggnämnden redovisar i ärendet RS 2024/2260 att man varje år har genomfört en enklare informationskampanj på hösten genom pressmeddelande och information på Region Gotlands hemsida. En dialog med däckåterförsäljare utfördes också under hösten 2023.

Informationskampanjen gör att fler bilister får information om för- och nackdelar vid valet av vinterdäck. Åtgärdsprogrammet utesluter inte att man på prov inför dubbdäcksförbud på någon gata i Visby för att om möjligt kunna se om det mätbart kan påverka luftkvaliteten.

Regionstyrelseförvaltningen kan därmed konstatera att förslagets första del – en kampanj för minskandet av dubbdäcksanvändningen på Gotland – redan genomförs löpande.

Förslagets andra del – att subventionera priset på odubbade vinterdäck eller friktionsdäck på Gotland – kan inte genomföras med hänvisning till likabehandlingsprincipen i 2 kap. 3 § kommunallagen. En kommun får inte ekonomiskt eller på annat sätt gynna en speciell grupp kommuninnevånare, i

det här fallet bilägare, även om den potentiella miljövinsten i form av en bättre luftmiljö skulle gynna fler innevånare än dem som skulle kunna utnyttja subventionen i fråga.

Sammanfattningsvis föreslås regionstyrelsen besluta att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jonas Nilsson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2025-03-12

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2025-10-10

RS AU § 297   Regiondirektörens information

Sammanfattning

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar arbetsutskottet om följande:

- Workshop om nämndstruktur.
- Workshop om personalutskott.
- Barn- och utbildningsnämndens beslut i korthet.
- Utrymningsövning.
- Arbetsmiljösystemen öppnas upp.
- Årets medarbetarundersökning.
- Vårds- och brottsförebyggande arbetet på Gotland.

Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen, informerar arbetsutskottet avseende tidigare uppkomna frågorna om rollen kollektivtrafiksstrateg.

RS AU § 298   Övrig fråga - Nämndinitiativ

Sammanfattning

Saga Carlgren (V) informerar om att Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avser att inlämna ett nämndinitiativ på regionstyrelsens sammanträde den 19 november 2025 gällande "Nej till återvandring".

I nämndinitiativet yrkas att:

- Att Region Gotland tackar nej till samarbete med regeringen kring frivillig återvandring och meddelar detta till den nationella samordnaren.

RS AU § 299

Remiss SOU 2025:68 Nya samverkansformer, modern byggnads- och reparationsberedskap – för ökad försörjningsberedskap

Ärendenummer: RS 2025/1485

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Betänkandet SOU 2025:68 stärker statens roll och ramverk för försörjningsberedskap men kommunernas roll består och får nya krav i form av upphandlings-medvetenhet och beredskapsplanering. För Region Gotland blir det särskilt viktigt att ta höjd för sina unika förutsättningar och integrera beredskapsperspektivet i sina upphandlingar och verksamhetsplaner.

Bedömning

Region Gotland delar SKR:s bedömningar i yttrandet och vill särskilt poängtera att kommuner och regioner bör omfattas av möjligheten att ingå F-avtal. Det är i många fall kommunen eller regionen som är avtalspart för de mest kritiska funktionerna.

Region Gotland betonar i likhet med SKR vikten av att kommuner och regioner får tillräcklig finansiering för att bygga upp ett motståndskraftigt civilt försvar. Region Gotland vill särskilt belysa detta behov utifrån Gotlands strategiska läge och roll inom totalförsvaret.

För Region Gotland finns ett par särskilda aspekter att uppmärksamma:

Gotland är Sveriges enda ö-region och har både kommunalt och regionalt ansvar. Detta betyder att många uppdrag är i ett geografiskt läge med extra krav såsom logistik, försörjning, transport, beroende av fastland. (Remissvar över betänkandet Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster (SOU 2024:64)

Eftersom utredningen ställer krav på upphandling och beredskapsplanering, får Gotland som ö-region viss extra betydelse: förmågan att säkra leveranser, infrastrukturer och tjänster som är sårbara för avbrott är större än i kontinentala kommuner.

Eftersom kommunens roll inte minskar enligt utredningen, men kraven/riskerna blir höga för platser med särskilda logistik- och försörjningsutmaningar, blir det viktigt för Region Gotland att:

- Utvärdera hur upphandlingsrutiner och avtal ser ut med tanke på beredskap.

- Säkerställa att det finns tydliga planer för vad som händer vid störningar (t.ex. transporter, el, internet, byggnadsreparationer etc).
- Bevaka att finansiering och stöd finns för att hantera skiftande kostnader och risker för en ö-region.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

2. Ekonomiskt perspektiv

Kommuner får ett utökat ansvar att väga in beredskapsaspekter i sina upphandlingar.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Gotland är Sveriges enda ö-region och har både kommunalt och regionalt ansvar. Detta betyder att många uppdrag är i ett geografiskt läge med extra krav såsom logistik, försörjning, transport, beroende av fastland

6. Klimat- och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lisa Nordahl, säkerhetsdirektör och Elina Ramsell, sakkunnig handläggare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att ytterligare överläggning behövs.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens yttrande

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-31